

Sítúra 2014.

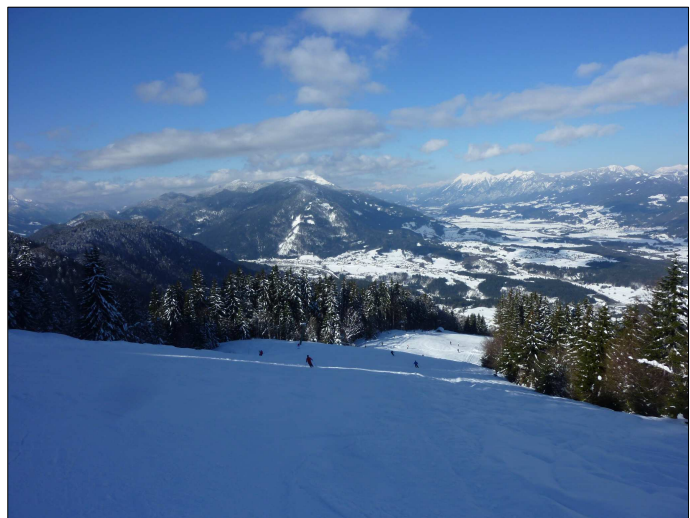
Idén ötödször szerveztünk többnapos sítábort Ausztriába. Az elmúlt években Lachenhof, Mariazell, Semmering síterepeivel ismerkedtünk meg. Idén Arnoldstein – Dreiländereck került sorra. A szállást egy utazási irodán keresztül szerveztük le – Egg am See településen a Dorfhotelben szálltunk meg. A szállás a magyar vendégekre specializált, hiszen a recepción, az étteremben, de még a sífelvonó kasszájában is magyarok dolgoznak.

Az idővel szerencsénk volt, mind a négy nap szép, napsütéses volt.

Márton Péter tanár úr minden nap délelőtt és délután is tartott egy-egy foglalkozást – először kezdőknek, majd a haladóknak. A sokszor elsőre unalmasnak tűnő gyakorlat után mindannyiunk sítudása jelentősen javult – mint mindig. Többen elmondhatjuk: neki köszönhetjük azt, hogy növekvő magabiztossággal síelünk a piros pályákon, és egyre kevésbé zavar minket a bucka.

A snowboardosok külön utakon jártak, így az ő napjaikról csak az esti beszámolókból értesültünk.

Délutánonként ketten műfajt váltottunk, és a lesikló léceket sífutó lécre cseréltük. Sok összehasonlítási alapom nincs, de úgy tűnt, hogy nagyon jó sífutó pályája van Arnoldsteinnek. Élvezetes volt a sík terepen való siklás.

Szerencsére idén sem volt senkinek balesete, különösebb malőr nélkül sikerült a síelés. Az egyetlen nehézség hazafelé történt, amikor a külföldi rendőrök egy órán keresztül vizsgálgatták a papírjainkat, amíg egy büntetésre méltó hiányosságot nem találtak.

Tóth László műszaki igazgatóhelyettes

Tehetségek után kutattunk ... és megtaláltuk őket

Ratkovics Mónika
műsoretető

Február 21-én, péntek délután TISZK csillag születik címmel tehetségkutató vetélkedőt rendeztünk a díszteremben. A Budai Középiskola, a Kossuth Lajos Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola, a Mechatronikai Szakközépiskola, az Öveges József Szakközépiskola és Szakiskola és a Fáy András Közlekedésgépészeti, Műszaki Szakközépiskola tanulói három kategóriában nevezhettek (vers- és prózamondás, ének-zene és egyéb). Tőlünk ketten jelentkeztek: Mokány László a 10.b osztályból Varró Dániel Email című versét szavalta, Tóth Norbert (12.b)

zongorán adott elő Chopin C-moll noktürnjéből egy részletet, mely egy ebből ihletett saját improvizációval folytatódott.

A verseny szervezése akadozva indult, kevés tanuló érdeklődött, és finanszírozási problémák is adódtak. Akik végül azonban eljöttek, egyöntetűen azon a véleményen voltak, hogy színvonalas és hangulatos délutánt töltöttek a Fáyban. Minden kategória első helyezettje, valamint egy különdíjas versenyző 5000-5000 Ft értékű

Parti Gáborné
a zsűri elnöke

ajándékutalványban részesült.

Szabó Gábor

A zsűri döntése alapján vers- és prózamondás kategóriában első helyezést ért el Szabó Gábor (Budai Középiskola), aki Karinthy Frigyes Előszó című versét mondta el. Ének-zene kategóriában hazai győzelem született, Tóth Norbert zongorajátéka nyerte meg leginkább a zsűri tetszését. Gratulálunk!!! Egyéb kategóriában Móga Bence (Budai Középiskola) fergeteges györgyfalvi legényes tánca lett a

legjobb, különdíjban részesült szórakoztató bűvészműtatványaiával Hunyady Zoltán (Öveges József Szakközépiskola), továbbá könyvjutalmat kapott Sági Dóra (Budai Középiskola), aki bihari népdalokat énekelt.

Ratkovics Mónika

TISZK CSILLAGOK

Ezt a versenyt február 21-én rendezték neves iskolánkban. Ahogy hallottam, hogy a mi iskolánkban lesz ilyen rendezvény, mint műkedvelő ember elhatároztam, hogy elmegyek, csak később döntöttem el, hogy cikket is írok a „kis csillagokról”. Alig vártam már a pénteket, és hogy elkezdődjön a műsor. Egy óra körül már hallatszódott az iskolában a zongora hangja, és a versmondó is elmondta nekünk a versét (merthogy a vers- és prózamondó kategóriában az osztálytársam indult). A verseny 15 órakor kezdődött el. A bekonferáló Mónika néni volt. Iskolánkat 2 embert

Tóth Norbert

képviselte, Mokány László és Tóth Norbert. Amikor a 7. óra után bementem a díszterembe, volt egy kis vendéglátás az érkező versenyzőknek és a kísérőknek. A TISZK csillag születiket egy rövid, de frappáns köszöntővel indította Mónika néni. A versenyen tizenhárom diák indult. Öt iskola nevezett: az Öveges József Szakközépiskola, a Budai Középiskola, a Mechatronikai Szakközépiskola, a Kossuth Lajos Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakközépiskola és a mi iskolánk. Három

kategóriában indultak versenyzők: vers- és próza, ének-zene, továbbá egyéb kategóriában. Egy zongoraszámmal indult a verseny, amely nagyon tetszett, sajnos kicsit rövidnek tűnt, utána következett egy népi tánc, amely kiválóan sikerült. Elsőként lépett porondra a vers- és prózamondás műsorszámában a mi ifjú tehetségünk, Mokány László. Varró Dániel versét mondta el, az Emailt. Szerintem gyönyörűen mondta,

Móga Bence

még egy kicsit játszott is a kezével.

Úgy érzem, a zsűri vele szembe

kicsit kemény volt. Mokány Laci után következett a Budaiból Sági Dóra csodás énekével. Ezt akrobatika követte. Ez sajnos nem sikerült annyira jól, mert a műsorszámot bemutató megsérült 2 hete, és még lábadozott. Aztán következett a mi „csillagunk”, Tóth Norbert a 12.b-ből. Chopin egyik zongoradarabját adta elő, nagyon szépen. (Előadása második felében saját improvizációját hallhattuk – a szerk. megj.) Végül egy népi táncot adott elő a Budai diákja, amely felülmúlta dinamikájában az első népi táncot. Ezzel

Hunyady Zoltán

befejeződtek az előadások. A zsűri elvonult, hogy döntsön a helyezésekről.

Sági Dóra

Alig telt el fél óra, és megszületett az eredmény. Versés prózamondásban sajnos a Budai Szakközépiskola legyőzött minket. Ének-zene kategóriában Tóth Norbert Chopin-előadása lenyűgözte a zsűrit. Egyéb kategóriában a Budai néptáncosa aratott nagy sikert. Különdíjat érdemelt Hunyady Zoltán az Övegesből (bűvészműtatványával), Sági Dóra jutalomkönyvet

kapott.

Remélem, jövőre is megtartják ezt a rendezvényt. Ha tehetem, megint elmegyek majd. Megköszönöm a két fáysta diáknak, hogy ilyen szépen képviselték iskolánkat, és a felkészítő tanárnak, Csókásné Gémesi Ildikónak a munkáját.

Továbbá megköszönöm a FIRKA szerkesztőségének, hogy megírhattam ezt a cikket.

Viktor Patrik 10.b

Kazinczy-verseny

Iskolánk már több évtizede indul a Kazinczy-versenyen. Februárban szokott lenni a helyi forduló, amelyre minden évben van jó néhány jelentkező. A kilencedikesek közül idén ketten, a 10. évfolyamból 7-en (köztük a 11.e-ből 2 tanuló), a végzősök közül csak én indultam.

Az iskolai fordulóból két ember mehet a budapesti fordulóba, ha ott is sikerül a továbbjutás, akkor irány az országos verseny. De nem arra kell gondolni, hogy a versenynek az a lényege, hogy csak felolvassunk egy szöveget, vagyis az olvasási tudásunkról kell számot adnunk, hanem sokkal inkább az előadónak úgy kell hangsúlyozni a szöveget, hogy azt érthetőbbé tegye a hallgatóság számára. Tehát nem elég felolvasni, meg is kell értetni, amit olvasunk. És habár napjainkban egyre ódivatúbbá válik az olvasás, mégis szerintem érdemes mindenkinek legalább egyszer kipróbálnia magát a versenyen.

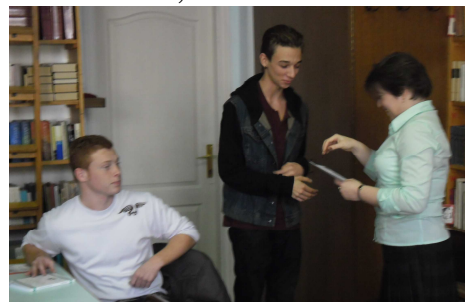
Bálint György 12.b (az egyik versenyző, aki bejutott a budapesti fordulóba)

A Kazinczy-versenyről:

A Kazinczy-verseny, amely nem kifejezetten a szép olvasásról szól, régi, nívós verseny, amely a szép magyar beszéd (szép orgánium, jó hangsúlyozás, helyes kiejtés, érthető és szép beszéd) presztízisének növelése érdekében évente megrendezett, egyik legjelentősebb nyelvészeti verseny az országban.

Február 6-án, csütörtökön délután 14.30-kor kezdődött a megmérettetés a díszteremben. A szokásos forgatókönyv szerint folyt a rendezvény: a verseny szervezője köszöntötte a megjelenteket, bemutatta a diákoknak a zsűri tagjait a humán munkaközösségből, aztán először a szabadon választott szövegeket hallhattuk (pl. Máraitól, Kosztolányitól, Németh Lászlótól, Arany Jánostól stb.), majd egy rövid szünet után kivételesen az összes versenyzőtől hallhattuk a kötelezőt is, Márai Füves könyvéből Az ünnepekről c. részt. A résztvevők közül ketten jutottak be a budapesti fordulóra: Bálint György a 12.b-ből, valamint Czibula Mátyás a 11.e osztályból. Rajtuk kívül mások is figyelemre méltó teljesítményt nyújtottak, de mivel csak két versenyző mehetett a következő fordulóra, őket (Nagy Attila a 10.a-ból és Lukács Norbert a 9.a-ból) „csak” dicséretben tudta a zsűri részesíteni, valamint ők és a nyertesek jutalomkönyvet kaptak.

Búcsúzóul a rendezvényen megjelent összes versenyző emléklapot kapott, és a zsűri elnöke a következő tanévekre vonatkozóan a versenyen való részvételre bízta a megjelenteket, mert – ahogy a mostani versenyeredmény is igazolta – „gyakorlat teszi a mestert”: a Kazinczy-versenyen minden évben megjelent diákok egyre jobban, egyre ügyesebben és rutinosabban teljesítik a verseny követelményeit.

ELSŐSEGÉLY-TANFOLYAM A FÁYBAN

2014. 02. 18-tól 20-ig lehetőség nyílt az iskolánkba járók részére, hogy helyben elsősegélytréning-oktatáson vegyenek részt.

31 fő jelentkezett, akik közül meg is jelent az első napon 27 diák. A legelső alkalommal az újraélesztést, annak pontos menetét beszéltük meg, illetve gyakoroltuk is egy műbabán (ambu baba). Ekkor beszéltünk még az alapvető belgyógyászati betegségekről is, pl. magas vércukor, epilepsziás roham stb. A foglalkozás végén összefoglaltuk az aznapi tudnivalókat, és ha valaki nem tudott / értett valamit, akkor arra ismét visszatértünk.

Következő nap a törésekről és ezeknek a pontos ellátásáról volt szó. Még a

kötözésekre is kitértünk. Természetesen ezt is mindenki gyakorolta.

Az utolsó napon jött a vizsga, ami három részből állt. Elsőként egy kb. 40 perces írásos tesztet kellett teljesíteni, majd az újraélesztést kellett bemutatni, valamint egy stabil oldalfektetést. Végül jött a szóbeli vizsga.

A szervezők nagy örömeire 24 fő levizsgázott, 4-es, 5-ös osztályzattal.

A három napos tréninget az IFELORE (Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesülete) tagja, Tóth Ágnes tartotta. Az IFELORE elérhetősége: www.ifelore.hu Akit érdekel az elsősegélynyújtás és az ehhez kapcsolódó ismeretek, tanfolyam, azok nálam jelentkezhetnek.

Szakképzés az 1930-as években

Az autószerelő szakképzés történetéhez kerestem forrásokat, szakirodalmat az Országos Széchényi Könyvtárban, és ott akadtam arra az 1937-ben kiadott könyvre, amely az akkori szakképzéssel, pontosabban iparostanonc-képzéssel foglalkozik. Ekkor még a mai értelemben vett autószerelő képzésről nem beszélhetünk, de néhány szakmának a követelménye hasonló hozzá. Emellett érdekes/érdemes elgondolkodni azon a listán, amelyet jó tanácsként ad a szerző a pályaválasztás előtt állóknak. Akár ma is írhattuk volna.

A könyvből néhány részletet emeltem ki, mert úgy gondoltam, hogy egy mai diáknak is érdekes vagy akár elgondolkodtató lehet.

A könyv eredeti helyesírását követik az alább következő idézetek.

Orel Géza: Ipari és mezőgazdasági szakoktatás köréből. Budapest, 1937.

„Pályaválasztáshoz

A pályaválasztásnál többek között jó tudni:

aki dadog, az nem alkalmas pincérnek, orvosnak, kereskedőnek vagy betegápolónak;

akinek hajlama van a meghülésre, vagy egyenesen reumatikus bántalmi vannak, az nem lehet kelmefestő, kádár, ács, kőműves;

akinek a keze feltűnően izzad, nem lehet elektrotechnikus, aranyműves, fényképész;

a színvak nem alkalmas kertésznek, kárpitosnak, kelmefestőnek vagy szobafestőnek;

a rossz szaglózérékű nem lehet szakács, pincér, fogtechnikus;

nehéz felfogású nem lehet mechanikus, lakatos, fényképész;

lélekjelenlét híján kőműves, tetőfedő, betegápoló, mozdonyvezető, autóvezető, stb. (...)

Milyen tulajdonságokkal rendelkezék a lakatos?

Legyen izmos, mert anyaga és szerszámai súlyosak. Legyen bizonyos erkölcsi neveltsége, mert kell gyakran magánlakásokban dolgoznia és főnöke, aki felelős érte, csak akkor küldheti oda, ha megbízható. Fontos a jó modor, hogy szívesen lássák mindenütt.

Milyen képességek szükségesek a mechanikai mesterségekhez?

Először is derekas testi erő, habár a súlyosabb tárgyak emelésére gépek is vannak. De az emelőgépek kezelése is testi erőt kíván, s amellet a legtöbb munkát állva kell végezni. Másodsor: jó szem. E nélkül az egyes darabok részleteit nem igen lehet megfigyelni. A jó fül is fontos, mert néha bizonyos géphibák hallás után ismerhetők

fel. Kézügyesség és érzékenység, mert e nélkül a munka folytonosságáról nem lehet meggyőződni. Eleven észjárás. Erre minden mesterembernek szüksége van, de legjobban a változatos munkákat végző mechanikusnak. A rend és a módszer szeretete, hogy a munka végzése gazdaságos legyen. A mechanikai munkásnak legalább is jó elemi iskolai végzettsége kell, hogy legyen. Kiegészítve pontos számtani és mértani ismeretekkel. Ismernie kell ezenkívül a mesterség technikáját és az ipari rajzot. (...)

Ezekben az iskolákban fontosabb tárgyak, amikre 30 évvel ezelőtt én is felhívtam a figyelmet:

a szabadkézirajz, a geometria, a kalkuláció, a technológia és a rendszeresen felépített műhelyoktatás. De felvehetjük a tárgyak sorába – amire iparosnak és kereskedőnek egyaránt szüksége van – az ízléstant, a vevőszerzést, a kirakatírást és a csomagolást, heti 1 órában, mert a kereskedelmi szellemnek a fejlesztése csak hasznára lehet a magyar iparosságnak. (...)

Zürich tanonciskolája

4. *Autótechnikai, motor- és repülőgépek műhelye.*

Szétszedett autók, repülőgépek rajzban és valóságban. Hogy mily megfontolással és gondossággal szerelték fel, erre jellemző, hogy a tanoncok egészségére való tekintettel külön csövek vezetik el a kipuffogó gázokat. Ebben a teremben hosszabb ideig időztem. Nem tudtam betelni szépségével. A falakba helyezett szekrényekben mesteri rendben vannak elhelyezve a legkülönfélébb, laikusok által el sem képzelt szerszámok. Ezekkel dolgozik a 8 elemi alaposan végzett tanonc, hogy hivatása magaslatára jusson. Ebben a műhelyben alkalma van látni, hogy fejlődik az ő mestersége, ha megvan benne a tudás és akaraterő.

19. *Egyesített mintaműhely.*

Szinte múzeumnak nevezhetjük. A fent említett műhelyekben dolgozó valamennyi tanonc együtt találja itt munkájának eredményeit és tanúja lehet a munka alkalmazásának végső kivitelénél. Hájrészeket látunk itt, pinceboltozatot, padlókészítést, ablakfelszerelést, zárok behelyezését, kályhafelállítást, villanybevezetést, központi fűtést, ács- és tetőfedő munkákat, nyitott, felbontott állapotban. És a legszabatosabban felállított kész tetőket. Ennek a munkának a menetét azért mutatják be, hogy a pontosságra, kiváló munkára felhívják, reáirányítsák a figyelmet.”

Nemzeti Színház

Február elején a Nemzeti Színházban tettünk látogatást. Lehetőségünk nyílt arra, hogy a színdarab előtt megtekintsük az épület szépségeit, és néhány kulisszatitkot megismerjünk. Sok érdekes információ elhangzott, mint például, hogy a Duna partján álló Nemzeti Színház 2002. március 15-én nyitotta meg kapuit a nagyközönség előtt. A körbevezetést

mindenki érdeklődéssel hallgatta.

Ezután a *Fodrásznő* című színdarab kezdődött, amit Viktor Rizsakov rendezett. A fő érdekessége, hogy 4 színész játszotta el az összes karaktert. A mű feldolgozta egy fodrásznő életét kiemelve szerelmi ügyeit. Szűcs Nelli zseniálisan alakította a főszerepet. Különböző effektusokkal színezték a művet. Például apró filmrészletekkel.

Ajánljuk mindenki számára, aki szeret elgondolkodni hosszabb ideig egy darabon, míg közben a szórakozást is megtalálja benne.

Köszönjük a lehetőséget dr. Zántó Edina igazgatónőnek, a szervező tanároknak és a Nemzeti Színháznak, amiért lehetővé tették, hogy több mint 100 tanulónak egy szép estét szervezzenek. Reméljük, hogy jövőben is fognak ilyen programokat szervezni.

Maróti Boglárka 12.e és Szemerédi Tamás 13.e

„Az újságpapírral borított fal előtt egy nő áll – kezében vödörrel – pár percig, majd haját hátraköti és elkezd felmosni a padlót. Eközben három férfi hoz újabb vödröket. A nő a rádióból áradó zenére mos, majd a hírek hangjára székeket hoz, elrendezi a ruhákat, leül a színpad szélére és belefogna mondandójába, de csak addig jut: „Irinának hívnak...”, mert ekkor a mögötte álló férfiak vetkőzni kezdenek, eljátsszák, hogy zuhanyoznak, felöltöznek, míg végre a színpad szélén addig csendben üldögélő nő ismét nekilát monológjának.

A vidéki fodrásznő Irina életét az ismétlődő cselekvések teszik ki, minthogy felmosás, hajvágás, virágok rendezése, s közben a boldogságról álmodik.

Már csak száz nap van hátra, hogy ez megvalósuljon, ugyanis ekkor szabadul Jevgenyij, a szerelme.

A *Fodrásznő* a boldogság után vágyódó, harmincas évein túli, egyedülálló nők problémáit dolgozza fel. A téma a kétségbeesett társkeresési próbálkozás, a szerelem és a boldogság megtalálásának problematikája – mely talán örök érvényű.”

forrás: http://www.nol.hu/kritika/20100622-a_fodraszn_o_esete_a_szelelemmel?ref=sso,
http://7ora7.hu/programok/fodraszn_o_nezopont

Radnóti Színház

Február 19-én ellátogattunk a Radnóti Színházba megtekinteni a *Holt lelkek* című színdarabot.

Az azonos című regény Gogol főműve, melyet 1842-ben adtak ki először. A magyar rendező Valló Péter, a főszereplő Rudolf Péter (Csicsikov). A mű szarkasztikus humorral írta le a korabeli Oroszország visszásságait. Csicsikov holtlélek-beszerző útját követhetjük végig a

darabban. A főhős célja, hogy a holt lelkekről kapott szerződéseket felhasználva fondorlatos módon pénzt szerezzen.

A darabot mindenki nagyon élvezte. Rudolf Péter játéka nagy meglegedésünkre szolgált. Személy szerint nekem jobban tetszett, mint a *Fodrásznő*.

Kovács Olivér 12.e

„... a mű olyan társadalmi jelenségről szól – a kisszerúségről, a pénz hatalmáról, a szélhámosságról, a korrupcióról – amely most is ugyanúgy jellemzi az életünket, ahogy Gogol társadalmát jellemezte a 19. század elején. [...] pokolian mulatságos történetről van szó: Gogol sok humorral ábrázolja ezt a szörnyű kisszerúségét és szélhámosságát ennek a világnak, amelyben Csicsikov, a szélhámos próbál előrejutni.”

(forrás: <http://szinhaz.hu/budapest/50420-holt-lelkek-es-vasarnapi-szalon-a-radnotiban>)

Bemutatkozik:

Uhlár Karola magyar nyelv és irodalom szakos tanárnő vagyok, 2013 szeptembere óta tanítok a Fáy 9.b osztályában óraadóként. 2008-ban diplomáztam a budapesti Károli Gáspár Református Egyetemen. Ezt követően öt évet kellett várnom, hogy hivatásszerűen, tanárként is foglalkozhassak szenvedélyemmel, az irodalommal. Főállású munkahelyem egy nagy akadémiai kutatóközpont főigazgatósága, ahol sok új emberrel és feladattal találkozom nap mint nap. Mindkét munkám izgalmas, nagy kihívást jelentő feladatok elé állít, de valódi lelkesedéssel a tanítás és az óráimra való felkészülés tölt el. Kevés szabadidőm van, de ha tehetem, szívesen megyek úszni, biciklizni, moziba, színházba a párommal. Olvasni is nagyon szeretek, különösen kortárs, latin-amerikai, modern orosz és romantika korabeli irodalmat. Örülök, hogy ebben az iskolában taníthatok, és remélem, hogy a magyar nyelv és irodalom szeretetét sikerül átadnom a tanítványaimnak is.

Tanulásról

Oly nehéz művelni
S még is próbálja a diák
Szeretne tán valami alaptudást?

Vagy csak túlélni az órát?

Mi kis fejetekben benne van
Sajnos e fejlődő világban tudásod
Babszemnyi
Míg a világból kivesznek
A nagy koponyák
Addig te csak padot koptatod
Mondhatod engem ez most mit érdekel?
Hát tán annyit hogy lehetsz buta
Megmaradhatsz magadnak
Hogy jó az nekem
De kikerülsz e rendes iskola falai közül
S meglásd igaznak látszik mit itt papírra vetek
S majd sírhatod e napot hogy nem fogadtad meg
De már késő az út végére értél
Kikerülsz e tanodából
S a világ úgy esz meg
Mint farkas a nyulat
Míg jó nebuló
Hallgat a bölcs tanító szavára
S látja ha hallgatja
Sentenciális gondolatokat
Még sokra viheti e bűnös társadalomban
Ki tanul s nem szenved az órán
Az már magában hordozza
A siker lángját
Tanulni nehéz
De aki nagyon akar annak mindig sikerül
A tudás nem adja könnyen magát
De a tanítók mindig segítenek elérni
a tudást.

Dolgozat

Mily nagy csend
S rend nagy ura
Mikor e hatalmas
Tudás kicsattan
Pöttöm fejceskék
Apró koponyájából

A sötétséget
Visszaveri a
Fény mely e
Kis nebulók
Fejéből előkerülő
Tudásszomj oltója

Mikor a fény
Elpusztul
A diák a nebuló
Reményt veszttve
Elbukik, mint
A kis gólya
Ki szárnyát
Próbálgatja

Ki csak ízleli
A tanulásnak
Nagy tengerét
Veszni tért
Ennek bukás
Remény és
Suttogás párja

Mikor a nyújtó
Kezek nyúlnak
Feléd kérik
S nem adnád
De elveszi
Nyúlsz, kapkodsz
Rontasz, mind hiába

Fájó szív szakad
Meg mikor
Munkád félbeszakad
S látod, hogy sorsod
Életed elbukik
Mint az írás melyet
Helyesnek véltél.

Viktor Patrik 10.b

A Fáyból indult...

Interjú **Dimény István** 2008-ban érettségizett, egykori fáysta diákkal

Dimény István 2008-ban Hegedűs Jánosné osztályában végzett. Jelenleg a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán III. éves régész és a Pollack Mihály Műszaki és Informatikai Karán I. éves építész (építőművész) hallgató. Február elején ellátogatott iskolánkba, és akkor adta ezt az interjút a Firka olvasói számára.

– *Hogy kerültél anno a Fáyba?*

- Nálunk a családban majdnem mindenki autóval foglalkozott, apukám gumis, szerelő, de volt fényező is a rokonságban. Szóval elsősorban családi volt az indíttatás, valahol természetes volt, hogy belőlem is autós szakember lesz.

Egyértelműnek tűnt mindenki számára, hogy ha majd itt végzek, a családi vállalkozásban tudok dolgozni.

– *Mik voltak az első benyomásaid az iskoláról, mikor bekerültél a Fáyba?*

➤ Alapvetően tetszett. Sok volt a műszer, bele lehetett nyúlni az autóba, testközelben lehetett tapasztalni az autószerelés örömeit.

– *Milyenek voltak az osztálytársak? Könnyen megtaláltad a hangot velük? Milyen volt az osztályközösség?*

➤ Nagyon jó volt az osztályközösség. Mai napig tartjuk egymással a kapcsolatot. Hegedűs Jánosné osztályába jártam, be kell vallani, hogy nem volt olyan jó a kapcsolat az ofóvel. De az biztos, hogy céltudatosságra igyekezett minket nevelni.

– *Hogy jött a történelem iránti nagy szerelem?*

➤ A humán tárgyak megfogtak a Fáyban. Szerettem Csókás tanárnő óráit, 3-as, 4-es tanuló voltam. Amit megtanultam töriből, az viszonylag jól meg is maradt bennem. Matekból nagyon gyenge voltam. Eleinte nem tűntem ki, hogy különösen érdeklődöm a történelem iránt. Az akkori szakmai vizsgáztatási rendszer változásai miatt nem vállaltam a további képzést a Fáyban, elmentem a családi vállalkozásba dolgozni. Két év munka után rájöttem, hogy nem szeretném hivatásomul ezt a szakmát, vagyis nem szeretnék életem végéig autót szerelni. Átgondoltam, hogy mi köt le, mi érdekel annyira, hogy munkámul válasszam, továbbá azt is számba vettem, mihez van affinitásom. Például könnyen megjegyeztem az évszámokat. Nem könyvekkel szerettem volna foglalkozni, mint a történész kutatók, hanem inkább tárgyi forrásokkal, így jött a régészet szak. Felkészültem az emelt szintű történelem érettségire, ami viszonylag jól sikerült.

– *Megszületett a döntés, hogy mire készülsz. Miért vidékre mentél?*

➤ Függetlenedni akartam a szülőktől, szabadulni szerettem volna az örökös nyüzsgésből, egy kis lelassulásra vágytam. Ki akartam próbálni, milyen magamat eltartani.

– *Rögtön elsőre sikerült bekerülni az egyetemre?*

➤ Igen.

– *Mik voltak az első tapasztalatok az egyetemen?*

➤ Albérletben kezdtem, mivel nem kaptam kollégiumi szobát. Nem voltak ismerőseim a diákok között, ez azt jelenti, hogy nem voltak ugye semmilyen belső információim az egyetemi életről. Pl. hogy kihez érdemes jelentkezni órára. Melyik tanár milyen szigorú. Minden az újdonság erejével hatott rám. Az első félévben gyakorlatilag csak ismerkedtem a rendszerrel, az emberekkel, az egyetemi számítógépes rendszerrel, a NEPTUN-nal. Meg kellett ismerni az egyetem környékét, a várost is.

– *Hogy sikerültek az első félév végén a vizsgák?*

Tablókép 2008-ból

- Rettegtem először... de végül sikerült minden tanegységet, amit le kellett tennem, teljesíteni az első félév végén. A következő szemeszterre már sikerült alkalmazkodnom.
- *Az építészet hogy jött a képbe?*
  - A művészetek mindig is szerves részét képezték az érdeklődéseimnek. Építőművészeknek készülök... Ez az a fajta tudás, amely nagyon előnyös mostanában. Szükség van olyan régész szakemberekre, akik ismerik az épületek szerkezeti jellemzőit is. Amikor mondjuk őskori „építményről” beszél.
- *Mesélj néhány pozitív tapasztalatodról az egyetemi élettel, oktatással kapcsolatban!*
  - Jó a társaság, sok a barátom. Számos olyan kapcsolatra sikerült szert tennem, amely szakmailag is gyümölcsöző. Az egyetemi élet egyébként kapcsolatok kiépítése szempontjából nagyon előnyös, érdeklődhetek más szakok iránt is így. Szakmailag is segít a fejlődésben. Továbbá külföldi lehetőségeket ajánlanak, régészetben Németország és Törökország területére, építészetben pedig nagyjából egész Európában van lehetőségünk szakmai úton részt venni. Építészetben sok a jó tanár, érdekes előadások vannak, de nagy az elvárás is a tudásban, elsősorban azért, mert az „élettel” kapcsolatos. Gondoljunk bele: életek múlnak azon, hogyan dolgozik az építész.
- *Milyen negatív tapasztalataid vannak az egyetemi oktatással kapcsolatban?*
  - Könyvszagú. Nagyon elméleti, kellene több gyakorlati lehetőség, megfogni a tárgyakat, hogy mikroszkóp alatt lehessen őket megvizsgálni, ezt elsősorban a régészetre értem. Építészetben a probléma, hogy igen magas a költsége. Már egy-egy műszaki, rajzolásra, tervezésre szánt papír beszerzéséhez is bőségesen bele kell nyúlni a pénztárcánkba.
- *A helyi lap... Van az egyetemen diáklap? Miben más, mint a mi középiskolai lapunk, és amit Te is anno megismertél és olvasgattál?*
  - Az egyetemi újságunk nagyon diákközpontú, pl. megtalálhatók benne ösztöndíjakkal kapcsolatos infók, bemutatják a – mondjuk valamilyen versenyen – rendkívüli eredményeket elért diákokat. De egyben program- és mozi ajánló is, vagyis megtudhatjuk belőle, milyen jó bulira, filmre, kiállításra mehetünk adott esetben a hétvégén, melyik banda hol és mikor tart koncertet stb. És az újság ingyen van.
- *Utolsó gondolatként: van-e valamilyen jó ötleted, tanácsod a Fáyba járó diákok számára?*
  - Talán annyi, hogy az élet olyan érdekes, amilyen érdekessé tesszük mi magunk. Mindenki olyasmivel foglalkozzon életében, amit szeret! Ellenkező esetben a munkába csak bele lehet fásulni.

A széria- és a versenyautó igénybevételei közötti különbségek III.

A motor teljesítménynövelésének lehetőségei:

- 1.) Az effektív középnyomás növelésével
  - Töltetmennyiség növelése;
  - A töltetcsere gyorsítása;
  - Kompresszió végnyomás, kompresszió viszony növelése;
  - A motor anyagcseréjének optimalizálásával.

- 2.) A motor mechanikai és áramlási veszteségeinek csökkentésével
  - A motor belső súrlódásának csökkentésével;
  - Áramlási veszteségek csökkentésével;
  - Az alternáló és forgó alkatrészek tömegének csökkentésével.

Tudomásul kell vennünk azonban, hogy minden teljesítménynövelési technika rengeteg problémát vet fel, ha egy problémát megoldunk, az rendszerint magával hoz egy másikat. A technikák gyakorlati megvalósítása időnként nehéz, nagy precizitást igényelő feladat, rengeteg munkaórát vesz igénybe.

Mivel a teljesítménynövelés alapfeltétele a motor kifogástalan állapota, ezért a teljes szétszerelés után egy alapos vizsgálatot és állapotfelmérést végeztem. Minden egyes motoralkatrészt méréssel, szemrevételezéssel, különböző vizsgálati technológiákkal alaposan átvizsgáltam, a hibás alkatrészek helyett vagy újat szereztem be a Risse Motorsport GmbH nevű cégtől Németországból, vagy újra gyártattam saját terveim alapján. Mivel Németországban a Manta kultautónak számít, jó eséllyel szerezhető be gyári minőségű versenyalkatrész, korabeli tuningalkatrész.

A vizsgálatok után hozzáálltam a teljesítménynöveléshez. Legelőször a töltetmennyiség növelésének problémájával foglalkoztam. Nézzük meg, milyen problémákat kell megoldani, ha töltetmennyiséget akarunk növelni.

A töltetmennyiség növelése és a töltetcsere gyorsítása

A felmerülő problémák, akadályok

- A beömlési keresztmetszet növelése a szívócső kezdetétől a szívószelepig;
- A beömlési keresztmetszetnek minden hengernél egyformának kell lennie;
- A beömlők méreteinek a homológ jegyzékben rögzített tűréson belül kell lennie;
- Az áramlási akadályok megszüntetése;
- A szívócsatorna kialakítása, követelmény, hogy a keverék örvénylése ne szűnjön meg az égéstérben;

- A hengerfej anyaga szürkeöntvény (nem alumínium), a megfelelő szerszámok kiválasztása.

A beömlési keresztmetszet növelését rendhagyó módon a megfelelő szívószelep kiválasztásával kezdtem. Ennek nagyon egyszerű, prózai oka volt, a homológ maximum 45 mm átmérőjű szívószelep alkalmazását engedélyezi a Gruppe 2 csoportban. Ez máris megadta a maximális szívócsatorna keresztmetszetet, innen volt a legegyszerűbb elindulnom. A 45 mm átmérőjű szívószelepek a 2.4 CIH motorban megtalálhatók, itthon a kereskedelmi forgalomban kaphatók.

Az eredeti keresztmetszet:

$$A_1 = r^2 \cdot \pi = 21^2 \cdot \pi = 1384,7 \text{ mm}^2, \text{ ahol } r = 21 \text{ mm}$$

A kialakított keresztmetszet

$$A_2 = r^2 \cdot \pi = 22,5^2 \cdot \pi = 1589,6 \text{ mm}^2, \text{ ahol } r = 22,5 \text{ mm}$$

A kialakítandó keresztmetszet 14%-al nagyobb, mint az eredeti keresztmetszet. Ez jól hangzik, de a megfelelő technológia kiválasztása már okozott némi fejtörést. Két megoldás kínálkozott, a kézi szelepfészek-maróval saját magam alakítom ki a megfelelő méretű szelepfészket, vagy gépműhelyben gépi maróval alakíttatom ki a megfelelő méreteket. Az első lehetőséget hamar elvettem, ilyen nagy átmérő különbséget 4-5 mm mélységig kézzel kimunkálni tapasztalataim szerint majdnem lehetetlen, a munka pedig rengeteg idejig elhúzódott volna.

A második lehetőség, a gépi marás mellett döntöttem, a munkát a Szakál-Metal Kft. végezte el, természetesen a tömítettséget is leellenőrizve.

A szelepfészkek marása után egy újabb megoldandó problémával szembesültem, mégpedig az átmérőkülönbségek miatt a szelepfészek alatt keletkezett éles és magas perem eltüntetésének, lekerekítésének a problémájával. Itt szóba sem jöhetett gépi megmunkálás, mivel a megfelelő szabadságfokú CNC szerszámgéppel a munka megfizethetetlen volt számomra. Végül a kézi megmunkálás mellett döntöttem, flexibilis kézi köszörűgép tokmányába fogtam be különböző marófejeket, és kézzel alakítottam ki a megfelelő sugarú lekerekítéseket és a szívócsatorna általam jónak vélt alakját. A szívócsatorna alakjának a kialakításakor egy igen egyszerű módszerrel ellenőriztem a megfelelő áramlást. A munka megkezdése előtt sokat gondolkodtam azon, hogy hogyan fogom ellenőrizni az áramlást a szívócsatornában, mivel nem mellékes, hogy hogyan lép be a szívószelepen keresztül a keverék, és milyen irányban fog elkezdni örvényleni az égéstérben, és valahogy ellenőriznem kellett azt is, hogy akadályozza-e valami a keverék áramlását a szívócsatornában. Némi gondolkodás után arra az elhatározásra jutottam, hogy felhasználok az egyik káros szenvedélyemet a cél érdekében, nevezetesen a pipa füstjét fogom felhasználni a munkám ellenőrzésére. A módszer, amit kitaláltam, nagyon egyszerű, a nagyolás

után a hengerfejet úgy helyeztem el, hogy jól lássam a szívócsatorna égéstér felőli végét, de legyen lehetőségem a füstöt belefújni a szívócsatornába. A beáramló füst világosan megmutatta az áramlás tulajdonságait, az örvényeket, az örvénylés irányát. A szívócsatornát addig alakítottam, amíg a beáramló füst megfelelően lépett be az égéstérbe, és semmilyen örvény sem keletkezett a belépő füstben. A következő feladatot a szívócsatorna sajátos kialakítása adta, tudniillik a szívócsatorna kezdetben négyszög keresztmetszetű, és közvetlenül a szívószelep előtt megy át kör keresztmetszetbe. Nos, a keresztmetszetnek mindenhol el kell érnie a kívánt 1589,6 mm² értéket, vagy legalábbis mindenképpen ennek a közelében kellene lennie néhány tized mm pontossággal, és bele kellene férni a homológ szerinti szívócsatorna méretekbe is. Itt is flexibilis kézi köszörűgépet használtam, a nagyolást marófejek segítségével végeztem el, a finomítást viszont köszörűfejek segítségével készítettem el.

Sokat gondolkodtam a szívócsatornák felületi minőségének kérdéséről. Elvileg tükörsimaságú felület lenne a cél, de ez csak akkor lehet alternatíva, ha megmaradunk a benzinbefecskendezős keverékképzésnél, viszont én úgy terveztem – tapasztalatok hiányában – hogy karburátoros és befecskendezős keverékképző rendszert is fel lehessen szerelni.

Így egy kissé érdes felületet hagytam a szívócsatornában, mivel a karburátoros üzemhez elengedhetetlen némi felületi érdesség, hiszen a tüzelőanyag a karburátor keverőcsövében keveredik a levegővel, és a felületi érdesség elősegíti az áramlás közben a lehető leghomogénebb keveredést. A Bosch LE-Jetronic befecskendezésnél a benzint viszont közvetlenül a szívószelepre fecskendezik be, itt elvileg a tükörsima szívócsatorna lenne a megfelelő. Kompromisszumot kötöttem magammal, és egy kissé érdesebb felületet hagytam a szívócsatornában.

(folytatjuk)

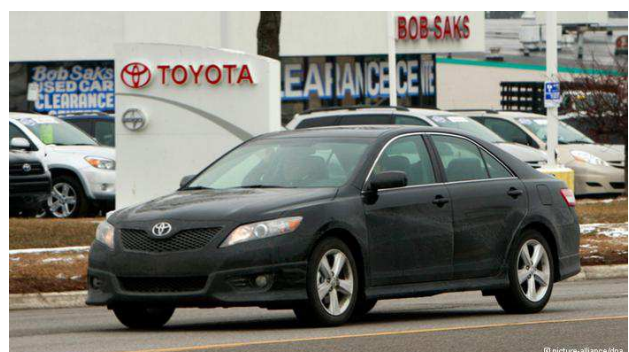
Lerner Gábor tanár úr

Toyota defends title as world's car sales champion

Japanese carmaker Toyota has been able to keep its title as the world's biggest auto maker despite fierce competition from its US and German rivals. The company sold almost 10 million units in 2013.

Toyota reported Thursday it sold 9.98 million cars throughout last year, enabling the Japanese automaker to keep its position as the world's largest car producer.

The company announced it logged its highest-ever annual sales volume as

the carmaker recovered from a series of safety recalls and Japan's 2011 quake-tsunami disaster.

Toyota was able to leave behind runner-up General Motors (GM) from the US which said it sold 9.71 million units in 2013.

Ending up in third position was Germany's Volkswagen which sold 9.5 million vehicles, not counting trucks made by its subsidiaries MAN and Scania.

Toyota broke GM's decades-long reign back in 2008, but lost its crown three years later as natural disasters impacted production and disrupted supply chains. But the Japanese carmaker

regained the No.1 spot in 2012 and now looks poised to hold on to it for a longer period.

The maker of the Camry sedan and Prius hybrid said Thursday it expected to become the first carmaker to ever break the 10-million barrier this year.

In the current fiscal year ending in March, Toyota said it would log a net profit of \$16.02 billion (11.83 billion euros) not least due to a sharply weaker yen and improving sales in North America.

hg/hc (Reuters, AFP)

forrás: <http://www.dw.de/toyota-defends-title-as-worlds-car-sales-champion/a-17382181>

Toyota ist wieder größter Autohersteller der Welt

Nun liegen die Verkaufszahlen für 2012 auf dem Tisch: Toyota hat sich die Krone als größter Autohersteller der Welt zurückerkämpft. Der größte deutsche Autokonzern landet auf Platz drei.

Der japanische Autobauer Toyota ist wieder Weltspitze. Im vergangenen Jahr setzten die Japaner dank eines zweistelligen Zuwachses so viele Fahrzeuge ab wie nie zuvor. Damit verwies Toyota Volkswagen und GM, den Spitzenreiter aus dem Jahr 2011, auf die Plätze. VW will sich jedoch mit Rang 3 nicht zufriedengeben. Volkswagen-Chef Martin Winterkorn hat sich jedoch zum Ziel gesetzt, dass sein Konzern bis 2018 mehr als zehn Millionen Fahrzeuge jährlich verkauft und zum absatzstärksten Autobauer der Welt aufsteigt.

Toyota konnte seinen Absatz 2012 um 22,6 Prozent auf 9,75 Millionen Fahrzeuge steigern. 2011 hatte der Konzern noch wegen der Tsunami-Katastrophe einen herben Rückschlag hinnehmen müssen. Auch die Qualitätsprobleme mit Rückrufaktionen hat Toyota inzwischen ausgebügelt. Toyota hatte Probleme mit klemmenden Gaspedalen und rutschenden Fußmatten. Insgesamt konnten die Japaner das Jahr 2012 für ihre erfolgreiche Aufholjagd nutzen.

Platz zwei hat gegenwärtig die Opel-Mutter General Motors inne. GM konnte den Absatz um lediglich 2,9 Prozent auf 9,28 Millionen Fahrzeuge steigern. GM hatte im

vergangenen Jahr wenig Freude am mauen Europa-Geschäft und an Opel. So sank die Zahl der Neuzulassungen von GM in der EU von Januar bis Dezember um satte 13,8 Prozent, wie die Herstellervereinigung ACEA errechnete. Für die Marken Opel und Vauxhall waren die Einbrüche noch dramatischer. GM konnte die Rückgänge in Europa aber mit einem überaus starken US-Geschäft mehr als wettmachen.

Autohersteller profitieren von US-Geschäft

Nur ganz knapp dahinter lag im vergangenen Jahr Volkswagen. Die Wolfsburger verkauften 9,07 Millionen Fahrzeuge, ein Plus von 11,2 Prozent (2011: 8,16 Millionen Fahrzeuge). Bei VW werden die Fahrzeuge der beiden Nutzfahrzeug-Töchter MAN und Scania nicht eingerechnet. Prächtig entwickelte sich das Nordamerika-Geschäft mit einem Plus von 26,2 Prozent. Der Zuwachs in China lag mit 24,5 Prozent in einer ähnlichen Größenordnung.

Toyota profitierte von einer hohen Nachfrage in den USA, auf dem Heimatmarkt Japan und in den südostasiatischen Nachbarländern. In China liefen die Geschäfte hingegen nicht rund. Erstmals seit einem Jahrzehnt sank dort der Toyota-Absatz. Das hat mit dem Streit zwischen Japan und China um eine Inselgruppe im ostchinesischen Meer zu tun.

Toyota, ein Konzern, der in China als Inbegriff von Japan wahrgenommen wird, musste sich Boykottaufrufen erwehren. Es wurden sogar Autohäuser abgefackelt. Ein Toyota-Manager sagte jedoch, die Absatzsituation in China sei in den vergangenen drei Monaten deutlich besser geworden.

Schwierige Lage in Europa

Auch der europäische Markt ist für Toyota weiter schwieriges Terrain. So sank die Zahl der Neuzulassungen für Fahrzeuge der Toyota Group (Toyota, Lexus) in der EU um 3,1 Prozent auf 507.800 Autos. Der Gesamtmarkt ging allerdings um 8,2 Prozent zurück. Etwas besser erging es VW auf seinem Heimatmarkt Europa. Der Rückgang der VW-Gruppe betrug lediglich 1,6 Prozent. Die Zahl der Neuzulassungen von VW, Audi, Seat und Skoda lag bei 2,98 Millionen.

Insgesamt sank die Zahl der Neuzulassungen für Pkw um 8,2 Prozent. Die geringere Abhängigkeit von dem vermutlich noch auf Jahre hinaus darbedenden europäischen Markt ist allerdings zurzeit ein Vorteil für Toyota gegenüber Volkswagen. Nun will Toyota für dieses Jahr seinen Absatz auf 9,91 Millionen Stück steigern. Das wirkt erst einmal recht vorsichtig und nicht allzu ambitioniert. VW veröffentlichte bislang keine Absatzplanung für 2013.

Vor der Automesse in Detroit hatte VW-Betriebsratschef Bernd Osterloh Anfang Januar aber betont, man dürfe nicht allein die Anzahl der verkauften Wagen betrachten. Die Profitabilität sei ebenso entscheidend, um den Erfolg zu messen: "Natürlich geht es auch um Stückzahlen und Absatz. Aber es geht auch um den Ergebnisbeitrag pro Fahrzeug." Betrachte man den Pkw-Absatz ohne Nutzfahrzeuge, sei VW zudem bereits heute der größte Anbieter.

A FARSANGRÓL

A farsang a vígság azon időszakát jelzi, mely a húsvéti nagyböjtöt megelőzi. A farsangot rendszeren jan. 6-tól hamvazó szerdáig számítják. Velencében már István-napján (dec. 26.), Spanyolországban pedig Sebestyén-napkor (jan. 20.) kezdődik a Farsang, Rómában csakis a hamvazó szerdát megelőző 11 napot mondják farsangnak, illetve karneválnak. Sok helyen a hamvazó szerdát megelőző héten tartják a voltaképpeni farsangot, mely minálunk

húshagyó kedden éri el befejező tetőpontját. A farsang hazája Olaszország, manapság is a leghíresebb népnépepek közé tartozik az olasz, különösen a velencei farsang vagy karnevál utolsó hete.

Farsang ma

A farsang vízkeresztkor (január 6.) kezdődő és hamvazószerdáig (változó időpont) tartó, évszázadok óta évente megismétlődő ünnepsorozat, nagyon gazdag szokáshagyománnyal. Megelőzi a karácsonyi ünnepkör, és követi a húsvéti ünnepkör, pontosabban annak kezdete a húsvétot megelőző 40 napos böjt. A hagyományok szerint a farsang az önfelelt mulatozás, dús lakomák időszaka, amikor búcsúzunk a téltől és köszöntjük a tavaszt.

Farsangi népszokások

A tél és tavasz küzdelmét szimbolizáló, eredetileg pogány ünnepséget – sikertelen üldözését követően végül – a keresztény egyház is elfogadta, és keresztény elemekkel ruházta fel. Bár a farsang hazája Olaszország, Magyarországon a német fasching szót vettük át a karnevál helyett. Nem kötődik hozzá jelentős vallási ünnep, alapvetően néphagyományokra épül.

A farsangot a mulatozás, lakomák, vidámság,

életöröm, szórakozás, bolondozás, tánc, bálók jellemzik, azaz az önfeledt ünneplés a húsvéti böjt előtt. A gazdag lakomákkal a természetet kívánták bőségre ösztönözni. Hagyományosan ilyenkor tartották az esküvőket is. A legismertebb farsangi népszokások az asszonyfarsang, alakos játékok, farsangi jelmezek, köszöntők, farsangtemetés. Farsanghoz kötődik egyik legérdekesebb népszokásunk, a mohácsi busójárás is. Az ételek közül Magyarországon tipikusan a húsételek, kocsonya, káposzta és a farsangi fánk terjedtek el.

A farsang utolsó napja húshagyó kedd, és a másnap, hamvazó szerda már a nagyböjt első napja. Ezt egy napra felfüggesztve torkos csütörtökön elfogyasztották az összes maradék ételt (mai modern verzióban az éttermek kedvezményekkel várják a

vendégeket egy kiadós lakmározásra).

A farsangi időszak legjellegzetesebb édessége és egyben étele a farsangi fánk. Garantáltan még a legnagyobb akaraterővel rendelkezők sem bírják ki, hogy legalább farsangi időszakban ne csábuljanak el egy finom farsangi fánk kedvéért! Farsangkor fánkot kell enni, és illik házilag is készíteni!

(forrás: <http://www.mngsz.com/hirek/a-farsang-tortenete>)

Karnevályok, maskaraünnepek világszerte

A karnevál szó olasz eredetű jelentése arra utal, hogy a meglévő húsokat el kell fogyasztani a böjti időszak előtt. Manapság más értelemben használják az ünnepet és a kifejezést. A világ különböző részein tavaszváró ünnep vagy köszönet az istennek a javakért.

Európában a karneváli ünnep egész az ókori görög és római hagyományig nyúlik vissza, és a Dionüszosz-ünnepből eredeztethető. Ez az ünnep épp a mai farsangi időszakra esett. Az ekkor rendezett hedonisztikus, vidám mulatságokat álarcos felvonulások kísérték. A világ másik felén az amerikai kontinensen a karnevályokat a gyarmatosító spanyolok és portugálok honosították meg. Az emberek beöltöznek, hogy elrejtsek igazi identitásukat, és így szígyenérzet nélkül mulassanak.

Dél-Amerikában a karnevályok elnöke, vezetője Momo Király, egy magas, testes ember, vagy szintén őt szokta reprezentálni egy hasonló, de papírmáséból elkészített figura.

Számtalan karnevált, farsangi ünnepet rendeznek egész évben. Látsatok párat, amelyek valószínűleg kevésbé ismertek.

Barranquilla – Kolumbia

A fesztivál 2003 óta a UNESCO Szellemi Világörökségének része. Minden évben több

ezer turista érkezik, hogy együtt ünnepeljen Kolumbiában. A fesztivál európai, afrikai és indiai tradíciókon alapszik. A négy napos ünnepség vége a virágok csatája, ahol Kolumbia színei kerülnek szembe egymással. A különleges színes csata a virágokról, a szépségről és a békéről szól. A karnevál elmaradhatatlan szereplői Rey Momo, María Moñitas, Hombre Caimán és természetesen a karnevál királynője.

Goa – India

Sehol máshol nem tartanak karnevált Indiában, csak Goán. Az ünnepséget a portugálok vezették be, amikor elfoglalták Goát, és mindegy 500 évig itt is maradtak. Habár a fesztivál keresztény hagyományokon alapul, az évek során a helyi hindu tradíció is beszivárgott az ünnepségbe. A három napos fesztivál után egy hetes féktelen buli kezdődik a boldogság

jegyében, melyet a 18. század óta ünnepelnek. A hét a híres vörös-fekete tánccal zárul a Club National Panajim-ban.

Notting Hill – Anglia

A Notting Hill karnevál a világ második legnagyobb karneválja, és augusztus utolsó hétvégéjén rendezik meg Londonban. Évente több százezren kíváncsiak a felvonulókra. A felvonulók és a résztvevők sincsenek kevesen, évente körülbelül 60 000 ember játszik, táncol, ad elő.

Oruro – Bolívia

Évente több mint 600 000 ember sorakozik az utcákon a Oruro karnevál idején. Több száz hagyományos bolíviai zenekar, több ezer táncos vonul fel egész nap a város utcáin. A parádét San Miguel vezeti, akit maga az ördög követ, „El Tio” – az alvilág ura és számos gyarmatosító vezér, akiket alvilági figurákként ábrázolnak. A karneváli menet a focistadionban ér véget egy hatalmas ünnepséggel. A karnevál

alatt érdemes megkóstolni a helyi finomságokat, melyeket az utcán vásárolhatunk.

Trinidad – Trinidad

A Trinidad karnevál az európai és az afrikai kultúra találkozásából született ünnep. Az egykori afrikai rabszolgáknak adóznak a hagyományok felelevenítésével és sok-sok zenével. A legnépszerűbb tánc itt a calypso és a soca. A zenekarok különböző finomságokat kínálnak a turistáknak, és sokaknak felhőtlen ünneplés ez a nap.

(forrás: <http://nyelvtanulasesutazas.wordpress.com/2013/02/21/karnevalok-maskara-unnepek-vilagszerte/>)

A 2013-2014-es tanév őszi véradói

12.a: Bencsik József, Csukay Roland, Demeter Attila, Kemenczei András Zoltán, Szalai Tamás, Szódi András, Takács Péter

12.b: Erdős Tibor, Farkas Zoltán, Herceg Dániel, Kovács Gergő, Lázár Viktor, Szántó Gábor

12.c: Antal Richárd, Falcsik Gergő, Gergely Norbert, Kalina Áron, Mohsen Nayef Abdullah, Molnár Márk, Nagy Károly, Novák Norbert

13.e: Fülöp Szilárd, Göntér Ábel, Juhász Olivér, Kiss Imre, Molnár Dániel Ákos, Rác Alex, Schirger Tamás, Szutor Bence

14.c: Földvárszki Csaba, Kukucska Béla, Lénárt Christopher, Mihály Ákos, Wappler Krisztián

15.a: Bakos Gyula, Romsics János

15.b: Lantos János

TANÁROK: Gál Zoltán

Hours

A cikkemben ajánlott filmet még nem mutatták be a magyar mozikban, remélem, egyszer láthatjuk majd szinkronizálva is. Azért néztem meg viszont végül feliratosan, mert az egyik kedvenc színészem az a Paul Walker, akinek a leghíresebb, nagyon népszerű akciófilmje a Halálos iramban és annak további részei, és ő a

főszereplője az Hours című filmnek is.

Ez a film igaz történeten alapul, és igazából arról szól, hogy egy apa mi mindent meg nem tesz a gyerekéért. A történet dióhéjban. Nolan (Paul Walker alakítja) feleségével (Genesis Rodriguez) egy New Orleans-i kórházba tartanak, mert a feleségénél

beindult a szülés, de tragédia történik: Nolan felesége meghal szülési komplikációk miatt. Időközben a Katrina hurrikán lecsap, és evakuálják a várost. Nolannek gyereke inkubátorban fekszik, és lélegeztetik, mert túl gyenge, hogy magától vegyen levegőt, de a hurrikán ideje alatt elmegy az áram, és senki nem jön, hogy segítsen, Nolannek kell kézzel működtetnie az inkubátort egy régi tekerős szerkezet segítségével. A percek, amiket azzal töltenek, hogy a segítséget várják, lassan órákba fordulnak át, és egyre kilátástalanabb a helyzet, de Nolan rádión keresztül tud üzeni, aminek köszönhetően a vihar elvonulása után megtalálják őket, és megmenekülnek.

Paul Walker ebben a filmben igazi drámai szerepet alakít, ezzel is bizonyította, hogy sokoldalú színész (volt). A közismerten szerencsétlen balesete viszont sajnos nem engedte meg többé számára, hogy további szerepekben láthassák a rajongói.

Engem már nem kell meggyőzni. Egyik rajongója maradtam, és nagyon sajnálom, hogy ilyen fiatalon elhunyt.

Balugyánszki József 10.b

Sudoku

9		5						
	1	8	5			2	9	
2	7	4		8				5
5					4			
	2					1		
		1					5	
			7			8		3
				1		9	4	
7	4	2			9	5		

5				6				7
	9						3	
		6		3		5		
			2		9			
3		7		8		4		9
			6		3			
		9		2		8		
	7						2	
8				5				6

3				7		6		
	1	8		2	5			
7			1			4	8	2
8	7			5		2		
	6			8	2	3		5
		5	9			7		
				3		5		
4	2			1	7		9	3
	8	3	2			1		

Sok sikert kíván a megoldásban a Firka szerkesztősége!

Molnár Tamás 10.b

☺ Humor ☺ Humor ☺ Humor ☺ Humor ☺

Hogy hívják...?

- .... a vámpírok adminisztrátorát? – Vérelszámoló.
- .... a szexmániás medvét? – Cicimackó.
- .... a kommandós t? – Ek.
- .... a csíkos tehenet? – Tigriska.
- .... a szikkadt falubelit? – Szárazföldi.
- .... a hortobágyi rendőr kutyáját? – Pulice.
- .... a sovány kutyát? – AnoRex.
- .... az első osztályú birkát? – Juh ász.
- .... a kakukk drogját? – Kakukkfű.
- .... a borostás papot? – Szőrzetes.
- .... a fémszálas intimbetétet? – Havi metál.
- .... magyarul a sexshopot? – Ivarcikk-bolt.
- .... a kiherélt kutyát? – Heretacskó.
- .... az ukrán horgászt? – Nedumáj Pontienko.
- .... a 3 dimenziós szekeret? – Térfogat.
- .... a hipermarketben dolgozó nénit? – Frauchan.
- .... a lassú postást? – Levéltetű.
- .... Maci Lacit nagykorában? – Medve László.
- .... a fáradt zselét? – Üldögél.
- .... a tréfás kávéfőzőt? – Mokkaester.
- .... az olvasó juhászt? – Nyájas olvasó.
- .... az átlátszó kutyát? – Nejlton tacskó.
- .... a vízi sportokat űző, kopasz nyomozót? – Kojak-kenu.

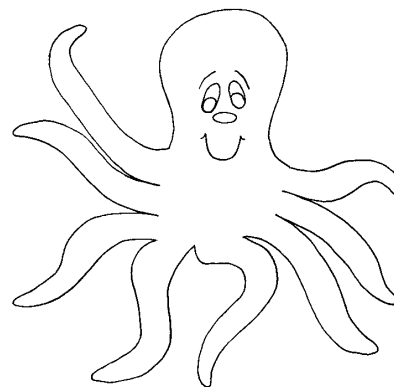

- ... a német jegesmacit? – Dermedve.
- ... a hallássérült macskát? – Sücat.
- ... a borász pszichiátert? – Dr. Csermust.
- ... a balszerencsét okozó ravaszdit? – Katasztróka.
- ... a drogos elefántot? – Koko Jumbo.
- ... az indián benzinkutast? – Töltőtoll.
- ... a mexikói rigót? – Rodrigó!
- ... a villamosszék unokáját? – Elektromos kisülés.
- ... a bátor, mindenre képes kanalat? – Merőkanál.
- ... a kínai fényképészt? – Tekints Vakumba.
- ... a spanyol tolvajt? – Lopez de Futasztán.
- ... a 21. századi hajótöröttet? – Robinson Cursor.
- ... a bűdös leheletű lovagot? – Hagymás Rostélyos.
- ... az öreg bűvészt? – Csiri bá.
- ... a tehén víz alatti kastélyát? – Bú vár.
- ... Pinokkió csaját??? – Fabula.
- ... Tarzan házát? – INDAHOUSE!
- ... az éhes lakájt? – Gyomornyik.
- ... a két kipufogós Trabantot? – Talicska.
- ... a szénsavas uborkát? – Traubi!
- ... angolul a békakrémet? – Frogcream.
- ... az első ősebert, aki süteményt sütött? – Almáspitekus.
- ... az angol nyuszt? – New Sea.
- ... a kínai óvodát? – Pelenkaleng Bilikong.
- ... az arab mentőorvost? – Koffein Ampullah.
- ... a cukrásztanulók vizsgadolgozatát? – Desszertáció.
- ... Stallone dublőrjét? – Pótszilveszter.
- ... az orosz hangmérnököt? – Borisz Jelszint.
- ... a félénk tolltartót? – Attól tartó...

- ... az eszkimó légitársaságot? – Fridzsid Air.
- ... a román olajtársaságot? – Lej Mol.
- ... az izraeli jégtáncost? – Majse Greestem.
- ... a finn kidobót? – Halja Menjeninnen.
- ... a cseh adóellenőrt? – Holacsek.
- ... a legjobb szibériai békeharcosok alakulatát? – Mirelit.
- ... Bochkor Gábort a rádióban? – Borosstárs.
- ... a konyhai ragadozót? – Kenyérhéja!
- ... az alacsony egyetemi tanárt? – Mikroprofesszor.
- ... a magányosan álló egérmutatót? – Robinson Cursor!
- ... a bérlet nélküli medvét? – Jegyesmedve.
- ... a magyar baleseti sebészt? – Emberöltő.
- ... a kolumbiai kábítószervező lányát? – Mary Juana
- ... a tatár asztalosok vezetőjét? – Satu kán.
- ... az orosz takarítónőt? – Natasa Felmossa.
- ... a békés harcikutya?? – Bambull.
- ... a nőfaló polipot?? – Nőcsápász.
- ... a szóban bátor levélkézbesítőt? – Hangpostás.
- ... a szemüveges akkumulátort? – Vaksi.
- ... a kövér néger énekesnőt? – Whitney Houstonna.
- ... a szőke sebészt? – Boncmester.
- ... a tolvaj kínait? – Jakit Chan.

- ... az üzemanyagot, amit az autóba töltünk? – Benz in.
- ... a kipufogógázt, ami kijön az autóból? – Benz out.

- ... Kombi úr feleségét? – Kombiné.
- ... a családját? – Kombináció.

Kutyás idézetek

„Qui me amat, amat et canem meum. – Aki engem szeret, szereti a kutyámat is.”

Clairvaux-i Szent Bernát – Első szentbeszéd 1150

„Amíg meg nem tapasztaltuk, milyen érzés szeretni egy állatot, lelkünk egy része mélyen alszik.”

Anatole France

„A kutya nemesebbé teszi a nemest, és aljasabbá az aljast.”

Jack London

„Dicsérik mások hálaadó lélekkel tanítójukat, az élet felé nekem egy kutya mutatta meg az utat.”

Illyés Gyula

„Vásárolj egy kutyust, és a pénzedért feltétel nélküli szeretetet kapsz.”

Rudyard Kipling

„Ha magadhoz veszel egy éhező kutyát, és jólétet biztosítasz neki, nem fog megharapni. Ez az alapvető különbség ember és kutya között.”

Mark Twain

„A kiskutya a természet kínálta gyógyír a szeretet hiányára... és az élet sok egyéb bajára is.”

Richard Allan Palm

„Az átlagkutya csupán egy valamit kér az emberektől. Szeressetek!”

Helen Exley

„A kutya az egyetlen teremtmény a világon, mely jobban szeret téged, mint saját magát.”

Josh Billings

„A kutyád bármikor kész életét áldozni érted. És te őérte?”

Konrad Lorenz

„Nincs a világon jobb lélekgyógyász az arcunkat nyalogató kölyökkutyánál.”

Bern Williams

„Egy nemzet nagysága és erkölcsi fejlettsége híven tükröződik abban, ahogyan az állatokkal bánik.”

Mahatma Gandhi

Hírek Hírek Hírek Hírek Hírek Hírek

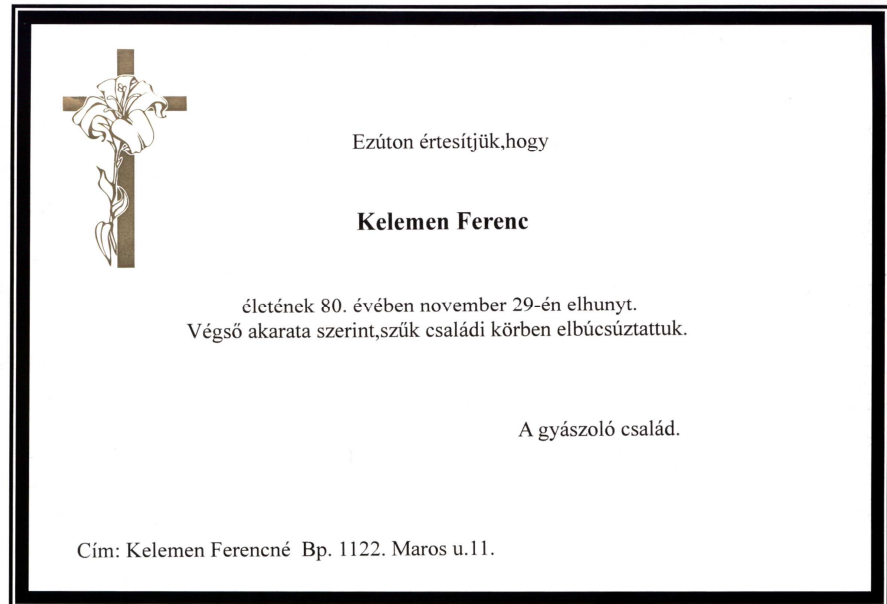

A Magyar Tetoválók Szövetségének képviselői jártak a 9.ny osztályfőnöki óráján. Felhívták a figyelmet a korai tetoválás veszélyeire, az elhamarkodott döntések hatásaira. Elmesélték az igazi, komoly tetoválások ismérveit, a tetoválók szokásait képekkel is illusztrálták.

Kelemen Ferenc

1965 és 1995 között volt iskolánk dolgozója.
Szakoktatóként kezdett, majd 1975-től műhelyfőnök volt.

Emlékét megőrizzük.

Az újság eredeti címe: **Fáy Irka** –

Az iskola weboldala: <http://www.fayamszki.hu/>

1095 Budapest, Mester utca 60 - 62. ☎ + 36-1-215-31-77

Fax: + 36-1-476-09-01, OM azonosító: 035379

Felelős kiadó: **Dr. Zántó Edina** igazgató

Felelős szerkesztők: **Dr. Hegedűs Andrea** – **Zsilka István**

Diákszerkesztő: Galamb Viktor 10.b

Diákszerkesztő helyettes: Viktor Patrik 10.b

A **124.** szám (2014. január – február) elkészítésében közreműködtek:

Balugyánszki József 10.b, Bálint György 12.b, Kovács Olivér 12.e,

Lerner Gábor, Maróti Boglárka 12.e, Molnár Tamás 10.b,

Nemes Miklós 10.a, Ratkovics Mónika Szemerédi Tamás 13.e, Tóth László